

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33583
Nom: Dinàmica sectorial i política econòmica valenciana
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1309 - Grau en Relacions Laborals i Recursos Humans	Facultat de Ciències Socials	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1309 - Grau en Relacions Laborals i Recursos Humans	Dinàmica sectorial y política econòmica valenciana	OPTATIVA

COORDINACIÓ

SANCHIS MUÑOZ JOAN

RESUM

Dinàmica Sectorial i Política Econòmica Valenciana és una assignatura de 4,5 crèdits ECTS, situada en el 4rt curs del Grau en Relacions Laborals i Recursos Humans, dins de l'itinerari *Intervenció en el mercat de treball i polítiques sociolaborals*. Aquesta assignatura va dirigida a proporcionar als/les estudiants una sèrie de coneixements bàsics sobre els principals canvis que s'han produït en l'economia valenciana durant les últimes dècades, caracteritzant els sectors econòmics i analitzant les distintes polítiques econòmiques aplicades. Per aquest propòsit, en primer lloc s'analitzen els canvis des d'una perspectiva global i evolutiva; així com el marc institucional i la política econòmica recent. En segon lloc, s'examinen els principals sectors productius (l'agricultura, la indústria, els serveis), destacant-ne les seues característiques estructurals i problemàtiques específiques. Finalment, s'aborda el debat sobre el necessari canvi de model productiu, així com l'impacte dels grans reptes globals (globalització, canvi climàtic, automatització, qüestió territorial) sobre el mercat de treball i l'economia valenciana.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No es requereixen coneixements previs.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

-

Analitzar, sintetitzar i raonar críticament.

Analitzar i avaluar els factors que determinen les desigualtats en el món del treball.

Analitzar l'estructura, característiques, problemes i dinàmica del mercat de treball en àmbit autonòmic i dels mercats locals de treball, amb èmfasi especial en les desigualtats que hi ha (gènere, classe, etc.) i els factors subjacents a aquestes.

Aplicar tècniques d'investigació social a l'àmbit laboral.

Aprendre de manera autònoma i desenvolupar la iniciativa i l'esperit emprenedor.

Col·laborar eficaçment en equips de treball, assumint responsabilitats i funcions de lideratge i contribuint a la millora i desenvolupament col·lectiu.

Conèixer el marc normatiu i les possibilitats d'intervenció dels governs regionals i locals en matèria de desenvolupament socioeconòmic sostenible des d'una perspectiva integral (laboral, econòmica, ambiental, formació, igualtat, innovació, etc.).

Conèixer els processos econòmics que afecten l'ocupació i els factors que determinen les desigualtats en el món del treball.

Conèixer i aplicar els principis del codi deontològic professional.

Conèixer i comprendre, des del mateix àmbit de la titulació, les desigualtats per raó de sexe i gènere en la societat; integrar les diferents necessitats i preferències per raó de sexe i de gènere en el disseny de solucions i resolució de problemes.

Conèixer i comprendre el marc econòmic de les relacions laborals i la dinàmica dels mercats de treball.

Conèixer i comprendre la importància del marc institucional en la dinàmica econòmica i del mercat de treball.

Conèixer i comprendre les interrelacions bàsiques entre els processos econòmics, socials, polítics i culturals i la influència d'aquestes en els comportaments individuals i col·lectius.

Conèixer les causes i factors determinants dels principals reptes socioeconòmics actuals i l'impacte que tenen sobre el desenvolupament econòmic i social.

Contribuir en el disseny, desenvolupament i execució de solucions que responguen a demandes socials, tenint en compte com a referent els Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Demostrar raonament crític i autocrític en l'àmbit de la titulació, considerant aspectes com ara l'ètica professional, els valors morals i les implicacions socials de les diferents activitats realitzades.

Desenvolupar accions d'organització i planificació.

Dissenyar i desenvolupar projectes d'investigació sociolaboral bàsics.

Elaborar, implementar i avaluar estratègies territorials de promoció socioeconòmica i de desenvolupament sostenible.

Gestionar la informació, redactar i formalitzar informes i escrits.

Identificar el model de desenvolupament socioeconòmic d'una regió i d'un territori, les lògiques internes, els punts de tensió, els jaciments d'ocupació i les possibilitats de transformació que hi puga haver.

Localitzar, identificar, analitzar i interpretar dades i indicadors socioeconòmics relatius al mercat de treball.

Proposar solucions creatives i innovadores a situacions o problemes complexos, propis de l'àmbit de coneixement, per a respondre a les diverses necessitats professionals i socials.

Resoldre problemes, aplicar el coneixement a la pràctica i desenvolupar la motivació per la qualitat.

Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat entre homes i dones, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, els valors democràtics i la sostenibilitat.

Saber comunicar-se de manera efectiva, tant de manera oral com escrita, adaptant-se a les característiques de la situació i de l'audiència.

Seleccionar, analitzar i interpretar informació estadística, així com bibliografia científica i informes, en les diverses facetes d'un desenvolupament socioeconòmic regional i local (ocupació, demografia, economia, innovació, medi ambient, igualtat, forma

Seleccionar i gestionar informació i documentació sociolaboral.

Ser capaç d'analitzar les diferents propostes dels agents socioeconòmics amb incidència en la dinàmica regional i local, amb especial èmfasi en els agents socials, i per a fomentar la participació en les polítiques de desenvolupament socioeconòmic en àmbi

Utilitzar les tecnologies de la informació i de la comunicació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Canvi estructural i evolució recent de l'economia valenciana

- Modernització i transformació de l'estructura productiva (1909-1980)
- Obertura i globalització (1980-2007)
- Crisi financera i problemes del model productiu (2007-Act.)
- Creixement econòmic i canvi estructural: les fonts del creixement

- Evolució recent del mercat laboral valencià

2. El Marc Institucional i la Política Econòmica

- El procés de descentralització a Espanya i les competències autonòmiques
- Capacitat d'actuació i característiques del sector públic valencià
- La problemàtica del sistema autonòmic de finançament

3. El sector agrícola

- Evolució i importància
- Principals característiques
- Especialització productiva i competitivitat
- Problemes actuals

4. Els sectors industrials

- Importància de la indústria per al desenvolupament econòmic
- Modernització i clústers industrials
- Canvis estructurals i reptes que afecten la indústria
- Polítiques de reindustrialització

5. El sector serveis i el turisme

- Caracterització i evolució recent
- Problemes estructurals i del mercat de treball
- Riscos i problemes de la terciarització
- Impacte ambiental i el debat sobre el turisme

6. Globalització i futur del treball

- El futur del territori en competència global
- Globalització i re-escalament de l'Estat
- La gran divergència: urbanització i atracció de talent
- Les polítiques d'ocupació i el desenvolupament territorial
- La territorialització de les polítiques d'ocupació a la Comunitat Valenciana

7. El canvi del model productiu

- Estratègies competitives i problemàtiques actuals
- Estat del debat públic sobre el canvi de model productiu
- Polítiques d'impuls al canvi de model productiu
- Estratègies de transformació i reptes de futur

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	4,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	29,50
Preparació de classes	10,00
Preparació d'activitats d'avaluació	14,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia d'aprenentatge de l'assignatura s'organitza al voltant de tres tipus d'activitats:

1. Classes presencials i activitats amb professor/a en classe.
2. Estudi i realització d'activitats en grup per part de l'alumnat.
3. Assistència individual o en grups reduïts a tutories, assistència a seminaris, etc.

Les classes presencials i activitats amb el professorat en l'aula s'estructuren en dos eixos bàsics:

a) Classes magistrals participatives. Aquestes classes seran essencialment teòriques i en elles s'explicaran els conceptes i continguts bàsics de la matèria. Les classes es basaran en l'explicació dels continguts del tema per part del professorat, però incentivant, en tot moment, la participació de l'alumnat amb les seues preguntes, opinions i reflexions sobre la base de les lectures de les referències bibliogràfiques i la matèria exposada pel professorat.

b) Sessions pràctiques. Els continguts de les classes pràctiques perseguiran aplicar els coneixements adquirits durant les sessions teòriques. Per aquest propòsit, es realitzarà una dinàmica de treball en grup permanent al llarg del curs, que perseguirà el disseny d'estratègies i mesures de política econòmica per resoldre els problemes estudiats.

Es recomana una metodologia activa d'estudi per part de l'alumnat, basada en la lectura de les referències, en l'assistència i participació en els classes i en l'aprofitament de les hores de tutories i del treball en grup.

AVALUACIÓ

S'utilitzarà el següent procediment d'avaluació:

- Prova escrita o oral que es realitzarà al final del semestre: 70% de la nota final. Aquesta prova no es referirà únicament als continguts tractats en les classes magistrals participatives, sinó que també incorporarà les qüestions abordades en les sessions pràctiques i en el treball en grup.
- Avaluació continua: 30% de la nota final. Aquesta avaluació es durà a terme a partir de les activitats realitzades en grup pels i les estudiants, així com per la seua participació activa i assistència a les sessions pràctiques.

Es podrà proposar per part del professor/a la possibilitat d'obtenir fins a 1 punt addicional per participació activa en activitats organitzades per l'assignatura (xerrada, seminari, visita).

L'avaluació favorable de l'assignatura pel sistema anteriorment citat, exigirà sempre l'aprovació de l'examen teòric final.

Els alumnes que no aproven l'assignatura en la 1ª convocatòria hauran de repetir la prova escrita en la 2ª convocatòria; mantenint-se la nota d'avaluació continua obtinguda en la 1ª convocatòria. En cas de no desitjar mantenir la nota de l'avaluació continua, aquesta podrà recuperar-se a través de la realització d'una prova addicional a l'efecte.

BIBLIOGRAFIA

- Soler, V. (ed.) (2009): *Economía española y del País Valenciano*, Universitat de València, Valencia
- Torrejón, M. (2012): *La economía valenciana durante el periodo 1991-2011. Evolución y principales transformaciones en un contexto de integración europea y globalización*, *Arxius de Ciències Socials*, págs, 9-19
- Beneyto, R. (2012): *El finançament dels valencians. Una insuficiència històrica*. Ed. Fundació Nexa
- Comisión de Expertos para la Revisión del Modelo de Financiación Autonómica (2017): *Informe de la Comisión de Expertos para la Revisión del Modelo de Financiación Autonómica*. Julio 2017
- Honrubia, J. (2010) *La agricultura valenciana: un modelo agotado*, en Antuñano, I y otros (ed): *Crisis y transformación. Ensayos en homenaje al professor Emèrit Bono*, Ed. Universitat de València, págs, 275-316
- Torrejón, M. (2015): *El impacto de la crisis sobre la industria valenciana y las estrategias para su recuperación*, en E. Bono; A. Sánchez y J.A. Tomás (ed.): *Renovación de la política económica y cambios sociales*, Ed. Tirant lo Blanch, Valencia, págs. 149-153
- Brenner, N. (1999): *Globalisation as reterritorialisation: the re-scaling of urban governance in the European Union*. *Urban Studies*, 36 (3), p. 431-451
- Labora (2020). *El Futur del Treball i les Polítiques Actives d'Ocupació a la Comunitat Valenciana*. Disponible en línia a: <http://www.labora.gva.es/documents/166000883/166282936/Futur+del+treball+valenci%C3%A0.pdf/13ebc913-7ad8-49eb-813b-da39ef3279e0>
- Labora i Universitat de València (2019). *Avalem Territori: Estratègies Territorials i Ocupació Valenciana*. Disponible en línia a: <http://www.labora.gva.es/documents/166000883/166682984/Estrat%C3%A8gies+Territorials+i+Ocupaci%C3%B3%20Valenciana.pdf/69ed78ad-5eaa-4430-a657-0561ad212cbb>

- Molina, F. Xavier (2017), Un model productiu des del territori. Demos 11. Fundació Nexe
- Nomdedéu, E; Sanchis, J; Beneyto, R (2020): L'economia valenciana i les polítiques d'ocupació després de la COVID19. Nous horitzons de progrés i estratègies de transformació. Àgora 6, Fulls de debat i reflexió. Fundació Nexe. Disponible en línia a: <https://fundacionexe.org/publicacions/leconomia-valenciana-i-les-politiques-docupacio-despres-de-la-covid-19/>